

ASIA Päätös pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevan ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta.

TOIMINNANHARJOITTAJA JA OSOITE

Kemira Chemicals Oy
PL 171
90101 OULU

PUHDISTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINTI

Kohde sijaitsee Oulun kaupungissa, Takalaanilan kaupunginosassa osoitteessa Typpitie 1, kiinteistöllä 564-64-3-11 ja määräalalla 564-64-3-11-M501.

ILMOITUKSEN PERUSTE

Pilaantuneen maa-alueen puhdistamisesta on tehtävä ilmoitus ympäristönsuojelulain 78 §:n 2 momentin perusteella.

VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaan ilmoitus käsitellään elinkeino- liikenne ja ympäristökeskuksessa (ELY-keskus).

ASIAN VIREILLETULO

Ilmoitus on jätetty Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 8.1.2014.

ALUEEN KUVAUS, TUTKIMUKSET JA PUHDISTAMINEN

Kohteen kuvaus, historia ja ympäristö

Kohde sijaitsee Oulun kaupungin Takalaanilan kaupunginosassa, osoitteessa Typpitie 1. Tehdasalue koostuu useammasta kiinteistöstä. Alue on ollut teollisuuskäytössä 1950-luvun alusta lähtien. Nykyisin tehdasalueella sijaitsee Kemira Chemicals Oy:n tehtaan lisäksi Laanilan Voima Oy:n voimalaitokset, Air Liquide Finland Oy:n ilmakaasutehdas, Pharmatory Oy ja Lujateko Oy, Oulun Energian kaukolämmön kalliovarasto, Oulun Energian ekovoimalaitos ja varavoimalana toimiva Laanilan lämpökeskus. Laitokset sijaitsevat nykyisessä asemakaavassa teollisuusrakennusten korttelialueella (TT).

Tehtaan länsikulman alue on nykyään pääosin luonnontilaista aluetta, jolla kasvaa melko kookas puusto. Kunnostuskohde sijaitsee kiinteistön määräalalla 564-64-3-11-M501 tehdasalueen länsikulmalla, Laanilan Lämpölaitoksen varavoimalaitoksen koillispuolella. Uuden kaukolämmön varayksikkönä toimiva lämpökeskus, missä käytetään polttoaineena kevyttä polttoainetta, on aloittanut toimintansa v.2012. Kunnostuskohteen alueella tiedetään

sijainneen lantanidien jalostukseen liittyviä toimintoja. Välittömästi alueen luoteispuolella on maanläjitysalue.

Kiinteistökauppojen yhteydessä tehdyissä pilaantuneisuustutkimuksissa havaittiin maaperän pilaantuneisuutta.

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä alueen vettä hyödynnetä. Lähin I-luokan pohjavesialue, Laivakangas, sijaitsee n. 8,5 km etäisyydellä koilliseen.

Tutkimukset ja selvitykset

Pöyry Finland Oy on tehnyt kohteessa pilaantuneisuustutkimukset syys-lokakuussa 2013 Oulun kaupungin toimeksiannosta. Kemira Chemicals Oy:n tehdasalueella on vuosina 2007 ja 2012 tehty pilaantuneisuustutkimuksia ja ympäristökelpoisuus selvityksiä alueelle läjitettyyn nokeen liittyen. Vuosina 2004 ja 2007 on selvitetty koko Kemiran tehdasalueen pohjaveden laatua. Tässä kunnostussuunnitelmassa on hyödynnetty vuoden 2013 tutkimuksia. Nokea ei ole läjitetty nyt tutkimuskohteena olevalle alueelle.

Nyt tutkimuskohteena olevilla alueilla tutkimuspisteitä oli yhteensä 23. Maaperänäytteistä tutkittiin öljyhiilivetyjen, PAH- ja PCB-yhdisteiden sekä metallien pitoisuudet. Lisäksi neljästä näytteestä määritettiin lantaanin ja niobiumin pitoisuudet.

Elohopeapitoisuus Hg 5,1 mg/kg ylitti hieman ylemmän ohjearvon (5 mg/l) pisteessä 306 (0-0,5m).

Lyijypitoisuus Pb ylitti ylemmän ohjearvon (750 mg/kg) pisteessä 350 (0-0,5m) pitoisuuden ollessa **888 mg/kg** ja pisteessä 352 (0-0,5m) **970 mg/kg**.

Arsenipitoisuus ylitti kynnyksarvon, mutta alitti alemman ohjearvon neljässä pisteessä, kadmiumpitoisuus kahdessa ja vanadiinipitoisuus yhdessä pisteessä.

Lantaania havaittiin enimmillään 160 mg/kg ja niobiumia 7,3 mg/kg.

Pohjavesinäytteistä analysoitiin öljyhiilivedyt, metallit sekä fysikaalis-kemialliset parametrit. Vuoden 2013 tutkimuksissa **pohjavedessä** vain **nikkelipitoisuus** pisteissä 309 (23 µg/l) ja 350 (63 µg/l) ylitti STM 461/2000 mukaisen talousvesinormin 20 µg/l. Vuoden 2007 tutkimuksissa myös pisteissä PV10 ja PV11 nikkelpitoisuus ja pisteessä PV10 arseni- ja kromipitoisuus ylittivät talousvesinormin. Fysikaalis-kemialliset parametrit olivat koholla pisteessä PV10 pH:n (2,5), sähkönjohtavuuden (1123 mS/m), ammoniumtyypen NH₄-N (18 000 µg/l) ja fosfaattifosforin PO₄-P (46 000 µg/l) osalta. Pisteessä 356 ylittyi talousvesinormi myös ammoniumtyypen (3000 µg/l) osalta.

Riskinarvio

Tutkimuksissa varavoimalan luoteispuolella pisteissä 350 ja 351 havaittiin kohonnut lyijypitoisuus ja varavoimalan lounaispuolella pisteessä 306 kohonnut elohopeapitoisuus. Pohjavesinäytteissä havaittiin paikoin kohonneita ravinnepitoisuuksia ja alhainen pH-arvo sekä hieman kohonnut nikkelpitoisuus. Kohonneita hiilivetyjen pitoisuuksia ei havaittu. Pisteessä PV10 pH oli alhainen (2,5). Ammoniumtyypen ja fosfaattifosforin pitoisuudet olivat myös koholla samassa pisteessä. Alue ei ole pohjavesialuetta eikä alueen vettä hyödynnetä, joten altistusta pohjavedelle ei voi tapahtua.

Varavoimalan koillispuolella pisteessä 350 maaperä on pääosin siltistä/hienoa hiekkaa. Pohjavesi on lähellä maanpintaa (0,6m) ja sen virtausuunta on lounaaseen. Pisteessä 306 pohjavesi on noin 3,5 m syvyydellä maanpinnasta ja maa-aines on pintaosiltaan hienoa hiekkaa ja syvemmällä osin moreenimaista hiekkaa.

Riskinarvion mukaan metallien kulkeutuminen pohjaveden välityksellä on enimmilläänkin hyvin hidasta tai ei ole mahdollista. Riskiä pilaantumisen leviämisestä laajemmalle ei ole. Altistuminen haitta-aineille ei ole mahdollista muutoin kuin maata kaivettaessa. Alueella ei ole merkittävää kasvillisuutta tai eläimistöä eikä herkkiä luontoarvoja. Havaitut haitta-aineet eivät aiheuta terveystai ympäristöriskiä alueen nykyisessä käyttötarkoituksessa.

Kunnostustarve

Havaitut lyijypitoisuudet ylittävät teollisuuskiinteistöille asetetun valtioneuvoston asetuksen 214/2007 ylempien ohjeiden kahdessa pisteessä. Yhdessä pisteessä havaitun elohopeapitoisuuden osalta kunnostustoimenpiteet eivät ole tarpeelliset. Elohoepitoisuus 5,1 mg/kg ylitti vain hyvin lievästi ylempien ohjeiden 5 mg/kg.

Pilaantuneiden maiden kokonaismäärä on arviolta 300 - 350 m³ ktr. Pilaantuneisuus ulottuu enimmillään noin puolen metrin syvyyteen. Pilaantuneet maat kunnostetaan massanvaihtona.

Tutkimukset, tutkimustulokset ja kunnostussuunnitelma ilmenevät tarkemmin hakijan 29.11.2013 päiväystä ilmoituksesta ja Pöyry Finland Oy:n kunnostussuunnitelmasta (16X187869/6.11.2013).

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Kunnostuksesta on oltu yhteydessä Oulun seudun ympäristötoimen ympäristötarkastaja Matti Tynjälään. Oulun seudun ympäristötoimella ei ollut huomautettavaa asian johdosta.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Kunnostus on toteutettava hakijan 29.11.2013 päivätyn ilmoituksen ja Pöyry Finland Oy:n kunnostussuunnitelman mukaisesti. Ennen kunnostustyön aloittamista on kunnostuksesta ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulun seudun ympäristötoimelle. Ennen töiden aloittamista on pidettävä alkukatselmus ja lopussa loppukatselmus, ellei näitä katsota työn kannalta tarpeettomiksi. Ennen töiden aloittamista on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulun seudun ympäristötoimelle ilmoitettava työmaan ympäristötekniikan asiantuntija. Ennen töiden aloittamista on töistä ilmoitettava kiinteistön omistajalle ja tarvittaessa myös lähinaapureille.
2. **Maaperän kunnostuksen tavoitetaso on valtioneuvoston asetuksen (214/2007) ylempi ohjeistotaso.**

- Arseeni As	100 mg/kg
- Elohoepa Hg	5 mg/kg
- Kadmium Cd	20 mg/kg
- Lyijy Pb	750 mg/kg
- Vanadiini	250 mg/kg

Alueelle tulee tehdä koekuoppia tutkimuspisteiden ulkopuolelle maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseksi. Massanvaihdon yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajausta on varmistettava laboratorioanalyysillä. Pilaantuneet maat ja jätteet on toimitettava luvalliseen käsittelypaikkaan.

Kuljettaessa sekä kaivettaessa pilaantuneita maita on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta esim. pölyhaittaa ympäristöön. Tarvittaessa kuormat on kasteltava tai peitettävä pressuilla. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä on kuljetusten mukana jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja.

Mikäli massanvaihtokaivantoihin kertyy vettä, on sen pilaantuneisuus selvitettävä ja tarvittaessa poistettava pilaantunut vesi ja toimitettava se luvalliseen vastaanottoaikkaan.

3. Jos kunnostustyön aikana ilmenee oleellista muutosta suunnitelmaan, tästä on ilmoitettava ELY-keskukselle ja Oulun seudun ympäristötoimelle. ELY-keskus hyväksyy mahdolliset muutokset. Kunnostuksesta on tehtävä loppuraportti kolmen kuukauden kuluessa loppukatselmuksesta. Raportti on toimitettava ELY-keskukselle ja Oulun seudun ympäristötoimelle. Loppuraportista tulee lisäksi tehdä tiivistelmä julkishallinnon sähköistä lomakepalvelua käyttäen (www.suomi.fi, Pilaantuneen maaperän puhdistamisen loppuraporttitiivistelmä YM027), tiivistelmä on myös liitettävä loppuraporttiin.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Perustelut

ELY-keskuksen käsityksen mukaan kunnostaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja edellä mainituin ehdoin täyttää ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaiset vaatimukset. Kohteen pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty, puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää ja toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Päätöksessä mainitut ehdot ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 7 §, 8 §, 53 §, 54 §, 75 §, 78 §, 96 §, 97 §, 105 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 26 §, 27 §

Jätelaki (646/2011) 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 121 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7 §, 8 §, 9 §, 11 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

MAKSU JA SEN PERUSTELUT

Maksu 1320 €

Valtioneuvoston asetuksessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2014 määrätään julkisoikeudellisten suoritteiden maksuista. Päätöksen mukaan maksu pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen käsittelystä määräytyy käytetyn työajan mukaan (55 euroa/h). Tämän ilmoituksen käsittelyyn on käytetty aikaa 24 tuntia.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2014 (3/2014)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN**Päätös hakijalle****Jäljennös maksutta:**

Oulun seudun ympäristötoimi

Pöyry Finland Oy

Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen 21.2.2014 mennessä.

Valitusoikeus on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- alueellisella ELY-keskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.

Yksikön päällikkö
Ympäristönsuojelu

Juhani Kaakinen

Tarkastaja

Tarja Anttila

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Postitse kirjeellä toimitettu päätös katsotaan tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, ellei muuta näytetä. Viranomaiselle päätöksen katsotaan tulleen tiedoksi saapumispäivänä. Postitse saantitodistusta vastaan toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus. Milloin kyseessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Vastaanottajalle tai tämän edustajalle henkilökohtaisesti luovutetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottamisesta laadittu tiedoksisaantitodistus.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelämä liitteineen on toimitettava **Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelämä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1058/2013) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 97 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

postiosoite: PL 204, 65101 VAASA
käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA
aukioloaika: 8.00 - 16.15
puhelin: 029 56 42611
telekopio: 029 56 42760
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Internet-osoite: www.oikeus.fi/hao/vaasa